

meening dat er nogmaals een wonder gebeuren zou. . . . Ze dreefden met de kloefen door de reuzelende sneeuw. Over heel het land was het één witte vlakte onder helderen sterrenhemel, met zwart rondom aan den einder. Maantje had de stellige zekerheid dat de Jezusknaap in persoon aan zijne zijde liep, — was besloten hem te volgen waar hij ook gaan mocht, tot 't eind der wereld; — huis en ouders, dorp en makkers, 't kon hem geen zier schelen — hij zou hem vergezellen, dienstbaar zijn en onderdanig, hem op den rug dragen, al ging het door water en vuur, waar 't ook op uitloopen mocht — hij voelde zich bereid als martelaar te sterven, was 't dat de weg naar den hemel liep. Die knaap was van hem, eigener dan zijn broer, hij hield hem en 't was maar goed dat geen ander aanspraak miek op 't geen hij beschouwde als zijn eigendom en voorrecht, — hij zou den opdringer te lijve gaan en hem de oogen uit den kop halen. Maar geen die 't er op aanlegde: ze liepen als slaapwandelaars in een droom. . . .

Opeens, Maantje wist niet hoe 't gebeurd was, had de knaap zijn arm losgekregen, was hem ontglipt, eenige stappen de bende vooruit, zag hij hem gestopen tegen den grond in de sneeuw grabbelen, rechtspringen, en daar kreeg Maantje den grooten sneeuwbal die openspetterde vlak in zijn aangezicht, zoodat hij verblind stond en duizend sterren zag. Het was in een oogwenk gebeurd, zoo onverwachts, dat Maantje verpaft stond lijk een die met een emmer koud water uit den slaap gewekt wordt. Meteen was zijn vrome stemming en ingekeerdheid glad vervlogen, en zijn andere aard weer boven gekomen, met spijt en koleire voor 't schandelijk affront tegenover de andere jongens, en omdat hij machteloos stond en buiten alle verweer. Want eens de sneeuw uit de oogen, zag hij den jongen ver buiten schot wegloopen. Maantje lapte hem een vloek achterna, stak dreigend de vuist op en riep zoo luid hij kon: „Wacht, veugel, tot ik u morgen onder handen krijg, ge zult het duur betalen.” Niettemin neep de deernis hem 't hart toe, de ontgoocheling perste hem de tranen uit, en hij voelde zich als iemand die een oogenblik op 't punt gestaan heeft schatrijk te worden en ineens weer voor de schamele werkelijkheid der armoede staat. De koude beet zijn bloot vel door de scheuren van zijn slodderbroek, en zijn ijle buik kraaide van den honger. Hij ging staan pissen tegen een boom, zuiverwit om de anderen te laten vertrekken en alleen te zijn, zonder goesting om naar huis of om 't even waar te gaan, moedeloos, onttoodderd. . . .

Hoe de jongens en meisjes thuiskwamen? Op hun weg ontmoetten ze de groote menschen die van de kerstmis terugkeerden. De eenen vaarden beter dan de anderen — 't best degenen die onopgemerkt in huis gerochten en naar hun kevie sluipen konden, — 't meerendeel echter kregen muilperen tegen den kop, werden duchtig afgeranseld omdat ze zoolang uitgezeten hadden en 't huisgezin den angst en de verlegenheid op den hals